

Temat: Przeróbki i naprawa odzieży

Odzież noszona często i długo, niszczy się. Ślady zniszczenia występują w różnych częściach odzieży i różne są tego przyczyny. Na skutek częstego noszenia i prania tkanina traci pierwotną barwę, połysk i zmienia się faktura powierzchni tkaniny. Niektóre z uszkodzeń odzieży lub innych artykułów można naprawić lub odzież przerobić.

Przeróbka ubrań to tzw. recykling ubrań. Do przeróbek zaliczamy skracanie, zwężanie, obszywanie lamówką, naszywanie łąt, doszywanie falban i innych elementów nadających odzieży indywidualnych nowych cech itp.

Ważne!

Rożnica między przeróbką a naprawą polega na tym, że naprawienie odzieży polega na odtworzeniu pierwotnego wyglądu odzieży. Przeróbka natomiast polega na daniu odzieży nowych cech.

Przeróbka krawiecka może zupełnie odmienić wygląd danej sztuki ubrania i sprawić, że będzie wyglądać dużo lepiej. Najlepszym przykładem może być tutaj skrócenie spodni do odpowiedniej długości, które znacząco poprawia wygląd spodni i samego właściciela.

Warto pamiętać też o tym, że część przeróbek krawieckich będzie obarczona ryzykiem a efekt końcowy czasem bywa niewiadomą. W związku z tym, te większe i bardziej skomplikowane przeróbki warto rozważać dla ubrań, które znajdują się w domu lub które możemy kupić w wyjątkowo atrakcyjnej cenie lub dla ubrań, które są unikalne pod względem jakości, koloru czy wzoru.

Z przeróbkami stosunkowo prostymi, tanimi poradzi sobie większość krawców/krawcowych. Bardziej skomplikowane przeróbki też są oczywiście możliwe, ale to już wymaga większych nakładów finansowych i bardziej doświadczonych krawców z większym doświadczeniem i wiedzą specjalistyczną. Te najprostsze przeróbki dotyczą przede wszystkim: spodni, koszul, marynarek oraz kurtek/płaszczki.

Na początek kilka kwestii technicznych dotyczących rodzajów ściągów stosowanych przy łączeniu dwóch kawałków materiałów. Jest to o tyle istotne, że w większości przypadków zwężania (koszul, marynarek, kurtek, spodni), przeróbek krawieckich dokonuje się właśnie na tych szwach. Zdecydowanie najłatwiejszy do przeróbek krawieckich jest szew zwykły kryty, ponieważ całość konstrukcji tego łączenia nie jest widoczna na zewnątrz, lecz jest schowana

do środka. Dzięki temu wszelkiego rodzaju zwężenia (np. wyszczuplenie koszuli lub zwężenie nogawek) są bardzo proste i możliwe nawet na niewielkich odcinkach łączenia materiałów (np. tylko wyszczuplenie talii lub tylko zwężenie nogawek poniżej kolan). Ten rodzaj ścięgu jest stosowany przede wszystkim przy klasycznych garniturach (większość szwów w marynarce i przy spodniach), dlatego wbrew pozorom garnitury są dość łatwe do przerabiania.

Przy podjęciu decyzji o przeróbce krawieckiej należy zwrócić uwagę na rodzaj ściągów po których miałyby zostać dokonane zmiany. Technicznie właściwie każda przeróbka jest możliwa, ale efekt wizualny nie przy każdej przeróbce będzie dobry.

Najczęściej przeróbkom krawieckim będą poddawane: koszule, spodnie, marynarki, kurtki/płaszcz.

KOSZULE

W przypadku koszul przeróbki jakie można wykonać to m.in.:

- skrócenie i zwężenie rękawów,
- wyszczuplenie koszuli,
- skrócenie koszuli z długości,
- przesyćcie guzika przy kołnierzyku.

Jeśli chodzi o skrócenie rękawów, to w zdecydowanej większości przypadków powinno być ono wykonane od dołu, czyli od strony mankietów. Mankiet jest odpruwany od rękawa, następnie odcina się odpowiedni fragment rękawa. Prawidłowo wykonane skrócenie rękawów powinno obejmować również przesunięcie wyżej całej listwy guzikowej a także delikatne zwężenie rękawów. Jest to szczególnie ważne przy znacznych przeróbkach (skrócenie powyżej 3 cm). Jeśli przeróbka jest do 2 cm, to można pozostawić listwę na swoim miejscu i rękaw również bez zwężania.

Zwężenie rękawów wykonuje się najczęściej razem z wyszczuplaniem koszuli po to, by zachować odpowiednie proporcje (tułów szczupły i rękawy szczupłe), ale oddzielnie też można zwężać rękaw gdy jest wyjątkowo szeroki.

Wyszczuplenie koszuli można zastosować do egzemplarzy, które są za szerokie od pach w dół, najlepiej to widać, gdy po włożeniu koszuli w spodnie robią się fałdy materiału przy górnej krawędzi spodni. Wyszczuplenie można wykonać po linii prostej lub podkreślić talię i na jej wysokości odebrać więcej materiału. Wyszczuplanie koszuli wykonuje się najczęściej po bocznych szwach, a jeśli koszula jest dodatkowo szeroka na plecach, to można także wykonać dwa pionowe szwy od dołu mniej więcej do wysokości połowy pleców, które dodatkowo wyszczuplą koszulę na plecach. Jeśli koszula jest w fasonie regularnym a chcemy z niej zrobić fason slim, to również rękawy powinny być zwężone od pachy aż do mankietu.

SPODNIE

W przypadku spodni przeróbki jakie można wykonać to m.in.:

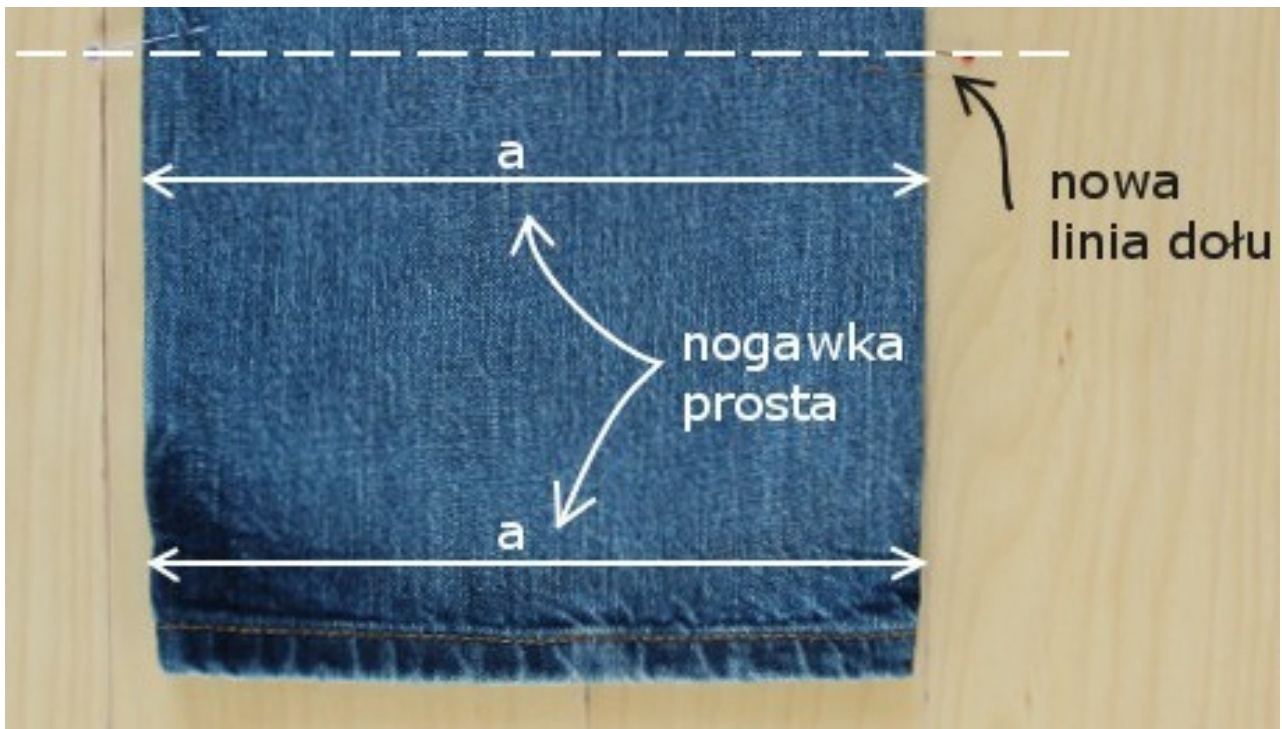
- zwężenie spodni w pasie,
- skrócenie nogawek,
- zwężenie nogawek.

Zwężenie spodni w pasie jest powszechnie stosowane przy spodniach garniturowych. Jest to przeróbka bardzo prosta i dająca bardzo dobre efekty, ponieważ tkaniny garniturowe są gładkie, bez przebarwień, kieszenie są schowane a tył jest zszywany prostym ścięciem. Po przeróbce nie pozostaje żaden ślad. Zwężenie nawet do 5-6 cm nie stanowi większego problemu. Gorzej jest przy spodniach typu 5-pocket (w tym również w jeansach), gdyż tu najczęściej tylny szew jest podwójny lub nawet potrójny, a to oznacza, że aby ukryć ślad po takim zszyciu będzie trudny do ukrycia. Dodatkowo sprawę komplikują naszywane kieszenie. Rzadko uda się uzyskać zadowalający efekt. Przy spodniach typu chino są stosowane raczej szwy pojedyncze lub ukryte, więc zwężenie po tylnym szwie będzie najczęściej możliwe.

Skrócenie nogawek to chyba najpopularniejszy rodzaj przeróbki krawieckiej. Przy spodniach garniturowych jest to bardzo prosta przeróbka ze względu na wykończenie dołu specjalną

listwą wewnętrzną, która po odcięciu tkaniny i podwinięciu jest przyszywana ponownie. Nie ma tutaj praktycznie żadnego ryzyka popsucia spodni. Jeśli skrócenie spodni jest znaczne (powyżej 5-7 cm) to zasadne jest również zwężenie nogawek po to, by zachować odpowiednie proporcje. Spodnie typu jeans czy 5-pocket zależy skrać z zachowaniem oryginalnego wykończenia, czyli odcina się dolny fragment nogawki, następnie przycina się nogawkę i przyszywa wcześniej odcięty dolny fragment nogawki.

Zwężenie nogawek to przeróbka, którą wykonywana jest bardzo często w posiadanych spodniach. Zwężanie nogawek jest stosunkowo proste i tanie. Nogawki zwęża się wykorzystując boczne szwy. Z doświadczenia wynika, że najlepiej zwężanie nogawek wychodzi po szwie wewnętrznym, ale wiele zależy od budowy ciała konkretnej osoby i konstrukcji spodni.

MARYNARKI

Proste przeróbki, które można wykonać w marynarkach bez większego ryzyka to:

- wyszczuplenie,
- skrócenie rękawów,
- skrócenie z długości.

Wyszczuplenie marynarki wykonuje się wykorzystując szwy boczne i/lub szwy na plecach. Ta przeróbka krawiecka pozwala zmienić rozmiar marynarki nawet o jeden rozmiar a efekt końcowy zazwyczaj bywa bardzo dobry.

Skrócenie rękawów można wykonać zarówno od dołu, jak i od góry. Skracanie od dołu polecane jest przy marynarkach klasycznych, gdzie istnieje możliwość przesunięcia guzików, które nie posiadają rozcięcia dziurek, lecz są ich imitacją. Jeśli dziurki są prawdziwe i są przecięte, to skracanie od dołu będzie praktycznie nie możliwe do wykonania z dobrym efektem wizualnym. W marynarkach casualowych, które posiadają dużą ilość przesyć u dołu rękawa a także celowe efekty przebarwień przy szwach, zdecydowanie polecane jest skracanie od góry.

Skrócenie marynarki z długości jest bardzo proste, ale podobnie jak z taliowaniem nie można tutaj przesadzić, gdyż po mocnym skróceniu dołem, krawędź marynarki zbyt szybko zbliży się do krawędzi kieszeni naruszając tym samym proporcje całej marynarki.

KURTKI/PŁASZCZE

W przypadku okryć wierzchnich zakres przeróbek jest bardzo podobny do tych przedstawionych przy marynarkach.

Naprawa odzieży i jej uszkodzenia

Naprawa odzieży odbywa się na różne sposoby np. przez cerowanie zwykłe, nicowanie, cerowanie artystyczne, łatanie, renterowanie.

Najbardziej narażone na przetarcia są rękawy na łokciach, spodnie na kolanach, krawędzie obrębów w spódnicach, spodniach i płaszczach, obręby w dole rękawów i spodni. Przetarte obręby rozdzielają się i strzępią się. Szybkiemu zniszczeniu ulegają również kołnierze i mankiety w marynarkach, kurtkach, płaszczach i koszulach męskich.

Na skutek częstego noszenia odzieży nitki przędzy rozluźniają się, przecierają się, co osłabia tkaninę, w wyniku czego występują przetarcia i dziury. W bieliźnie damskiej najczęściej niszczą się ozdobne koronki, ramiączka, gumki itp. W bieliźnie pościelowej najczęściej przecierają się środkowe części prześcieradeł.

Wyroby dziewiarskie, jak swetry, bluzki, pończochy i skarpetki, również ulegają przetarciu i uszkodzeniu na skutek częstego noszenia. Powyższe przykłady zniszczenia odzieży nie wyczerpują wszystkich możliwości uszkodzeń, jakie występują podczas ich używania. Uszkodzenia tkanin odzieżowych mogą być również w nieprzewidzianych przypadkach, np. na skutek zaczepienia, rozdarcia ostrym przedmiotem, przypalenia gorącym żelazkiem, wypalenia dziury papierosem, zaplamienia albo uszkodzenia żrącymi cieczami itp.

Sposób i technikę naprawiania odzieży ustala się zależnie od rodzaju jej uszkodzenia lub zniszczenia. Naprawa odzieży odbywa się przez naprawę odzieży ręcznie lub na maszynie. Do podstawowych sposobów naprawy należą:

- Cerowanie zwykłe
- Nicowanie
- Cerowanie artystyczne
- Łatanie ręczne jak i na maszynie
- Naszywanie łat z tkaniny, zamszu, skóry naturalnej lub sztucznej

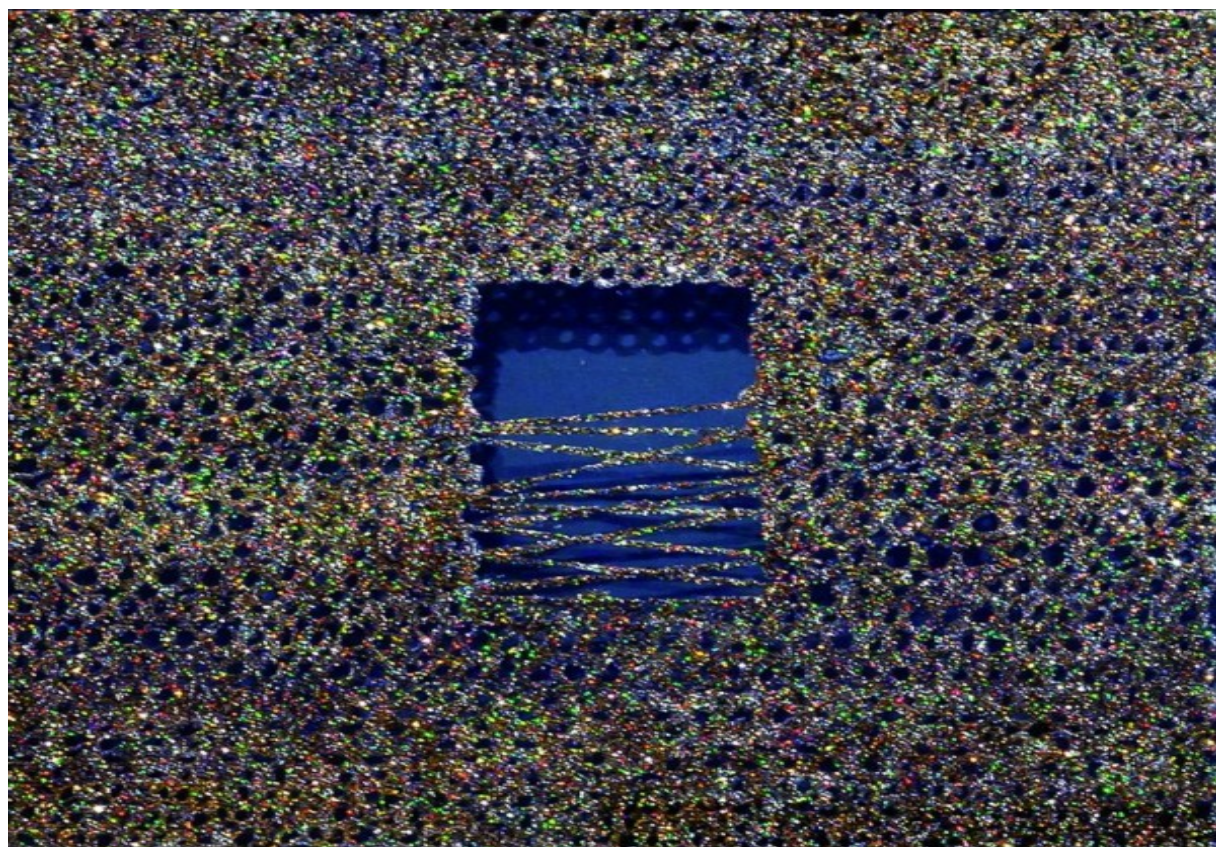
Cerowanie zwykłe

Cerowanie polega na uzupełnieniu uszkodzeń powstałych z przetarcia, rozdarcia, przecięcia itp. Cerowanie to naprawa odzieży polegająca na przeplataniu nitki przędzy przez tkaninę

Cerowanie artystyczne

Naprawa odzieży przez cerowanie artystyczne polega na uzupełnianiu uszkodzeń w tkaninie

identycznym splotem, wzorem oraz identycznym zestawem kolorów co cerowana tkanina

Renterowanie - nie każdy materiał nadaje się do zacerowania - szczególnie materiały cienkie. Wtedy jedynym ratunkiem jest renterowanie, czyli wcerowanie kawałka wyciętego np. ze szwa materiału w równo wycięty fragment rozerwanego ubrania.

Nicowanie – potocznie szycie na lewą stronę. W praktyce np. odpruwanie zniszczonej tkaniny np. podszewki, przewrócenie na "drugą" stronę, zazwyczaj tą mniej zniszczoną, znoszoną i zszycie ponownie.